

соціально-економічній царині. Доступність нових коштів саме для жінок-підприємців створить відповідні стимули для їх залучення до продуктивної діяльності та може мати позитивний ефект на зменшення трудової еміграції, залучаючи креативний потенціал українських жінок для подолання фінансово-економічних і соціальних проблем.

Список використаних джерел:

1. Вядрова І. М. Система фінансового забезпечення інноваційного-інвестиційного розвитку в Україні та можливості її активізації в сучасних економічних умовах / І. М. Вядрова, С. М. Пашова // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2011. – № 1 (10). – С. 121-126.

2. Давідов М. В. Організаційно-фінансове забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання / М. В. Давідов // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 9. – С. 92-97.

3. Работіна І. Дослідження гендерної рівності в Україні / І. Работіна [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://platforma-msb.org/doslidzhennya-gendernoyi-rivnosti-v-ukrayini/>.

4. Токар В. В. інноваційно-інвестиційна діяльність промислових підприємств та економічна безпека України / В. В. Токар. – К.: ТОВ «ПанГот», 2013. – 305 с.

УДК 336.77:334.012.64:334.012.63

Томнюк Т. Л.

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Особливості кредитної підтримка малого та середнього бізнесу:

зарубіжний досвід та вітчизняні реалії

Світовий досвід демонструє: малий та середній бізнес є важливим елементом ринкового господарства та рушієм економічного розвитку. Питання кредитування суб'єктів малого та середнього бізнесу (МСБ) в Україні наразі є

особливо гострим. Якщо суб'єктам бізнесу вдається взяти кредит в банку, то вони платять кредити під 15-30% річних. У багатьох країнах уряди впроваджують державні програми, які дозволяють малому і середньому бізнесу брати кредити від 2% річних. Так, у Британії для підтримки малого бізнесу діє Схема забезпечення кредитів малим підприємствам, по якій малі підприємства з доходом до 5,6 млн. фунтів можуть отримати кредит 250 000 фунтів на термін до 5 років під 2% річних [1].

При відсутності належної державної підтримки в 2017 році українські суб'єкти МСБ отримали можливість кредитування від іноземних банків. Так, в 2017 році Міністерство фінансів залучило довгострокові кредитні кошти у розмірі 400 млн. євро у Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) на підтримку та розвиток малого та середнього підприємництва. Кредитні кошти спрямовуватимуться на фінансування інвестицій та потреб МСБ в обіговому капіталі. Кредитування розраховане на п'ять років із можливістю дальшого подовження строку використання кредитних ресурсів ЄІБ [2].

За умовами Програми підтримки МСБ Німецький державний банк розвитку KfW зобов'язався надати Україні 300 млн. грн. на підтримку фінансування МСБ протягом наступних 40 років. Програмою можуть скористатись дві категорії підприємств:

1. Малі підприємства з кількістю працівників до 50 осіб, річний дохід яких не перевищує суму, еквівалентну 5 млн. євро.
2. Середні підприємства з кількістю працівників не більше 250 осіб та річним доходом не вище 10 млн. євро в еквіваленті.

Згідно угоди чотири категорії галузей отримали пріоритет: сільське, лісове та рибне господарство; переробна промисловість; тимчасове розміщення й організація харчування; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

За умовами угоди суб'єкти МСБ відтепер зможуть отримати кредитні кошти під 15% річних на: придбання і модернізацію обладнання; придбання,

будівництво або реконструкцію приміщень; поповнення обігових коштів на розширення виробництва [3].

Проте умови отримання кредитів є непростими та непрозорими, крім того ставки кредитних ресурсів є значно вищими, ніж у економічно розвинених країнах (до прикладу, той самий KfW в Німеччині надає кредити від 1 до 8% строком на 10-20 років з фіксованою процентною ставкою [4]). Отже, питання зниження вартості та доступності кредитних ресурсів для суб'єктів МСБ залишається невирішеним і надалі. Зазначене обумовлює відтік інвестиційних проектів у іноземні країни з привабливішими умовами кредитування (наприклад, серед українського бізнесу поширена практика реєстрації в Польщі).

Головна передумова вирішення проблеми полягає в забезпеченні макроекономічної стабільності, що обумовить поступове підвищення платоспроможності підприємств, підвищення рівня заощаджень домогосподарств в Україні та відновлення позитивної динаміки фінансового ринку. Проте у період стагнації економіки доцільно перейняти досвід ряду країн, в яких уряд через державні фонди здійснював фінансування діяльності малого та середнього бізнесу. Так, наприклад, в Ізраїлі у 80-х роках минулого сторіччя через створення державних венчурних фондів здійснювалися інвестиції в різні стартапи; в Польщі держбанк надає гарантії по кредитах малому і середньому бізнесу (близько 60% від усієї суми кредитів, які беруть клієнти), причому максимальна сума такої гарантії становить до 1 мільйона євро, а вартість – перший рік безкоштовно, а другий – 0,5% [5, с. 56].

Таким чином, як засвідчує передовий досвід зарубіжних країн, для поштовху активізації бізнесу в Україні необхідне впровадження державних програм, спрямованих на інформаційно-консультативну допомогу та кредитну підтримку суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Міняйло Н. Гроші на бізнес від держави. В розвинених країнах уряди дають дешеві кредити малим підприємствам. *Аналітичний центр*

ТЕКСТИ.ORG.UA.

30.06.2017.

URL:http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/77577/Groshi_na_biznes_vid_derzha_vy_V_rozvynenyh (дата звернення: 10.10.2018).

2. Мінфін спільно з Європейським інвестиційним банком надає підтримку банківському фінансуванню малого та середнього підприємництва / Міністерство фінансів України. 10.05.2017. URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/minfin-spilno-z-ievropeiskym-investytsiinyi-bankom--nadaie-pidtrymku-bankivskomu-finansuvanniu--maloho-ta-serednoho-pidpriemnytstva?category=mizhnarodne-spivrobitnictvo> (дата звернення: 10.10.2018).

3. Нові можливості кредитування для малого і середнього бізнесу / Представництво Європейського союзу в Україні. 05.09.2017. URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/31703/нові-можливості-кредитування-для-малого-і-середнього-бізнесу_uk (дата звернення: 10.10.2018).

4. Как МСБ в Европе находят инвестиции и финансирование. Бизнес. 06.04.2017. URL: <https://biz.nv.ua/finance/kak-msb-v-evrope-nahodjat-investitsii-i-finansirovanie-914654.html> (дата звернення: 10.10.2018).

5. Томнюк Т.Л. Напрями підвищення ефективності державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. *Економічний дискурс*. Міжнародний науковий журнал. 2016. Випуск 4. С. 53–61.

УДК 336.1:658.14/17

Ушеренко С.В.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Шрамко Я.Р.,

*студент 6 курсу магістерського рівня, факультет «Фінансів»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

**Комплексний аналіз вартісно-орієнтованих показників як критерій оцінки
ефективності інвестиційної діяльності підприємства**

Всі критерії та методи оцінки ефективності інвестиційних проектів можна